

Beleidsplan openbare bibliotheek Ingelmunster
2008-2013

Inhoudsopgave

1	Afbakening beleidsdomein.....	3
2	Omgevingsanalyse.....	4
2.1	Algemene situatieschets :	4
2.2	Bibliotheek :	5
2.2.1	Infrastructuur en spreiding over het grondgebied :	5
2.2.2	Personeel	5
2.2.3	Dienstverlening aan het publiek :	6
2.2.4	Leners :	6
2.2.5	Uitleningen en collectie : enkele cijfers en grafieken	7
2.2.6	Resultaten enquête :	10
3	SWOT-analyse.....	11
3.1	Infrastructuur.....	11
3.2	Personeel	11
3.3	Collecties.....	12
3.4	Onthaal en dienstverlening.....	13
3.5	Automatisering	13
3.6	Samenwerkingverbanden.....	14
3.7	Uitbreidingsactiviteiten, doelgroepenwerking en promotie	14
4	Algemene conclusies.....	16
4.1	Infrastructuur en ligging.....	16
4.2	Personeel	16
4.3	Dienstverlening.....	16
4.4	Leners, collectie en uitleningen.....	16
4.5	Samenwerking.....	17
5	Doelstellingen :	18
6	Ondersteuning van de bibliotheek.....	19
6.1	Door de gemeente.....	19
6.2	Bovenlokaal :	19
7	Beschrijving van het participatieproces	21
8	Bijlagen	22

Lijst met gebruikte afkortingen :

IBL : interbibliothecair leenverkeer

PBS : Provinciaal Bibliotheekstelsel

RFID : Radio frequency identification = technologie om van op afstand informatie te lezen van de tags die op of in objecten zitten.

ZIZO : Eenvoudig plaatsingssysteem (Zonder Inspanning Zoeken)

Winob : West-Vlaams Informatienetwerk voor Openbare Bibliotheken

1 Afbakening beleidsdomein

De hoofdpdracht van de openbare bibliotheek is "iedereen vrije toegang bieden tot kennis, cultuur, informatie en ontspanning". Deze verschillende functies worden door het decreet vertaald in informatiebemiddeling, cultuurspreiding en het uitbouwen van de ontmoetingsfunctie.

Om die opdracht uit te realiseren is een breed aanbod van boeken, tijdschriften, kranten audiovisuele materialen en digitale informatie nodig. De bibliotheek beperkt zich echter niet tot het passief aanbieden van een collectie maar organiseert activiteiten om het lezen te promoten, om informatie dichterbij de mensen te brengen en om het bibliotheekaanbod beter bekend te maken. Bovendien speelt ze actief in op vragen van individuen en groepen. Naast het uitlenen van boeken en audiovisueel materiaal profileert de bibliotheek zich meer en meer als een kenniscentrum.

De bibliotheek doet dit alles niet vrijblijvend. Ze kreeg van de Vlaamse overheid een maatschappelijke opdracht mee: "De openbare bibliotheek schept een voorwaarde voor levenslang leren, culturele ontwikkeling van individuen en het democratisch functioneren van de samenleving". (decreet 13 juli 2001)

"De openbare bibliotheek is een open huis voor alle burgers. Ze is de ontmoetingsplaats waar zowel jong als oud terecht kunnen met hun vragen naar informatie. Met haar gevarieerde collectie en haar uitbreidingsactiviteiten streeft ze ernaar het maatschappelijk functioneren te verhogen en helpt ze mee aan de ontwikkeling van een democratische samenleving. Ze neemt actief deel aan het culturele leven door in te spelen op wat leeft in eigen gemeente of regio. Met haar aanbod schept ze een voorwaarde voor het levenslang leren."

Juridisch kader

De bibliotheekwerking wordt geregeld door en gesubsidieerd op basis van:

- "Het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid" 13 juli 2001.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 ter uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid.
- Memorie van toelichting bij het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid.
- Wijziging bij het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid 23/12/2005.
- Wijziging bij het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid 13/07/2007.

2 Omgevingsanalyse

2.1 Algemene situatieschets :

Ingelmunster is een kleine gemeente met iets meer dan 10 000 inwoners, gelegen in een verstedelijkt gebied. De open ruimte is bijgevolg zeer beperkt. Ze situeert zich centraal in West-Vlaanderen op amper 10 km afstand van Kortrijk, Roeselare en Tielt. Deze steden met een uitgebreid sport-, jeugd- en cultuuraanbod zijn samen met de aangrenzende gemeente Izegem zeer vlot bereikbaar met de wagen of het openbaar vervoer.

De werkloosheidsgraad is zeer laag, nauwelijks 5,9 % in 2005 t.o.v. 8,3 % voor het Vlaamse gewest. Opvallend is de stijging van het aantal alleenstaanden (850 in 2000, 944 in 2005). Jammer genoeg neemt de kansarmoede toe en zit de gemeente op het niveau van het Vlaamse Gewest (6,8% van de kinderen werden geboren in een kansarm gezin).

In de gemeente wonen een honderdtal vreemdelingen, afkomstig uit ongeveer 20 landen.

Het gemiddelde inkomen per aangifte is lager dan het gemiddeld van het Vlaamse gewest (22 465 t.o.v. 25 557 euro).

Ingelmunster kent een verouderde bevolking. Slechts 27% is jonger dan 25 jaar. Ongeveer een gelijkaardig percentage (25 %) is ouder dan 60 jaar. Net zoals in andere Vlaamse gemeenten neemt de grijze druk toe en is de ontgroening een feit. Beide tendensen zullen in de komende decennia een invloed uitoefenen op de wijze waarop deelgenomen wordt aan het maatschappelijk leven. Ongeveer 75% procent van de 55-plusser is niet meer actief op de arbeidsmarkt. Deze jongsenioren zijn hoger geschoold dan de vorige generatie senioren, beschikken over veel vrije tijd en stellen anderzijds wel kwalitatief hoge eisen aan de invulling van hun beschikbare tijd.. Het is een uitdaging voor de vrijetijdssector om niet alleen een aangepast aanbod aan te bieden maar ook om hen te engageren binnen de brede waaier van het socio-culturele leven.

Het verenigingsleven is een belangrijke maatschappelijke pijler . Ingelmunster telt 35 socio-culturele verenigingen die aangesloten zijn bij de culturele raad. Daarnaast zijn er 52 sportverenigingen waarvan 32 aangesloten zijn bij de sportraad. De kinderen en jongeren kunnen zich aansluiten bij diverse jeugdverenigingen. De jeugdraad voorziet in aanvullende activiteiten waar ook de niet aangesloten kinderen terecht kunnen. Het jeugdhuis "De Kontrabas" is, met haar vele activiteiten een belangrijke ontmoetingsplaats voor de jongvolwassenen uit de gemeente. Tenslotte zijn er de talrijke opvanginitiatieven binnen de gemeente.

Ingelmunster telt zes scholen, verspreid over 10 vestigingsplaatsen. De scholen bieden kleuter-, lager, bijzonder lager en de eerste graad van het middelbaar onderwijs aan. Tevens is er een filiaal van de afdeling 'Muziek en Woord' van Izegem en een filiaal van de kunstacademie van Tielt gevestigd.

2.2 Bibliotheek :

2.2.1 Infrastructuur en spreiding over het grondgebied :

De gemeente Ingelmunster beschikt over één hoofdbibliotheek. Door haar centrale ligging in het centrum van de gemeente, is ze voor iedereen vlot bereikbaar. Er is voldoende parkeergelegenheid in de onmiddellijke omgeving dankzij de aanwezigheid van een warenhuis. Gezien de geringe omvang van het grondgebied Ingelmunster (16,15 km²) is er geen nood aan een filiaal of uitleenpost.

Sinds februari 1999 is de bibliotheek ondergebracht in een nieuw gebouw. Ze beschikt over één grote en flexibele leesruimte waar de collecties geïntegreerd opgesteld staan. Een aparte leeszaal is er niet. Een grote troef is het polyvalent zaaltje waar auteurslezingen, vergaderingen, tentoonstellingen,.... e.a. kunnen doorgaan.

2.2.2 Personeel

Lieve De Doncker	Bibliothecaris	vastbenoemd	38 u
Katrien Delarue	Bibliotheekassistent	vastbenoemd	38 u
Rose Wylin	Bibliotheekassistent	vastbenoemd	38 u
Michelle Demasure	Administratief medewerker	contractueel	38 u
Dorothea Devolder	Bibliotheekassistent en collectieverzorger	contractueel	19 u
Monique Baert	Poetsvrouw	contractueel	19 u

De werkzaamheden in de bibliotheek berusten op teamwork waarbij alle personeelsleden nauw betrokken worden. Niettemin worden een aantal taken verdeeld, waarbij rekening gehouden wordt met de specifieke vaardigheden van het personeelslid.

Vrijwilligers :

Marie-Christine Becue	kaften van boeken	7 u
Annie Christiaens	tijdschriftenadministratie	2 u

Vrijwilligers wensen de vrije tijd waarover zij beschikken op een zinvolle manier te besteden. Ze worden vooral ingezet voor routinematig werk en kleine karweitjes.

2.2.3 Dienstverlening aan het publiek :

Volgende diensten biedt de bibliotheek aan :

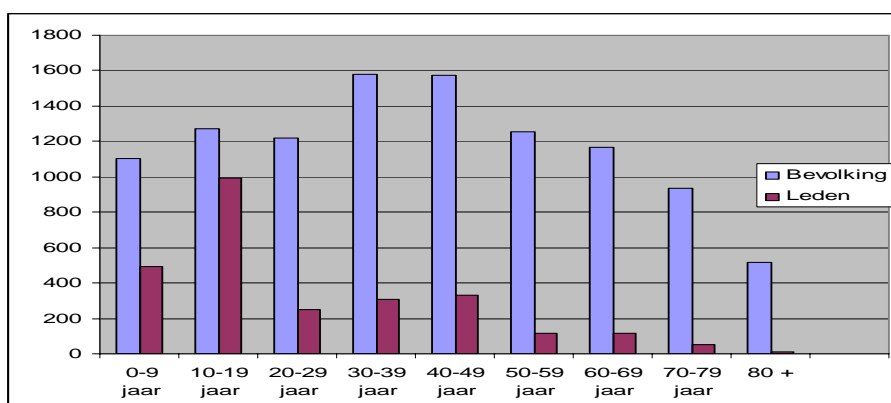
- Klantvriendelijke openinguren
De bibliotheek is 26 u per week open.
maandag 16.00 u - 19.00 u
dinsdag 16.00 u - 19.00 u
woensdag 09.30 u - 11.30 u
15.00 u - 19.00 u
donderdag 16.00 u - 19.00 u
vrijdag 09.30 u - 11.30 u
15.00 u - 19.00 u
zaterdag 10.00 u - 12.00 u
14.00 u - 17.00 u
- Mogelijkheid om aankoopsgesties te doen.
- Mogelijkheid om boeken te reserveren.
- Mogelijkheid om online zelf boeken te reserveren en te verlengen.
- Mogelijkheid om boeken in ander bibliotheken aan te vragen via interbibliothecair leenverkeer.
- Mogelijkheid om gratis internet te raadplegen en tegen betaling informatie af te drukken.
- Wie over geen computer beschikt kan de belangrijkste Officeprogramma's gebruiken
- Mogelijkheid om tegen betaling informatie te kopiëren.
- Leesbevordering via Kinder-en Jeugdjury.
- Boekendienst aan huis.
- Mogelijkheid om deel te nemen aan diverse uitbreidingsactiviteiten, zoals lezingen, vormingen, tentoonstellingen,...
- Wisselcollecties aan scholen en kinderopvang.

2.2.4 Leners :

Verdeling kinderen, volwassenen en instellingen (scholen, bibliotheken,...)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>Volwassenen</i>	589	1269	1285	1336	1362	1449	1467	1646
<i>Jeugd</i>	693	1189	1238	1216	1215	1250	1212	1078
<i>Instellingen</i>		55	66	63	69	82	89	115
Totaal	1282	2513	2589	2615	2646	2781	2768	2839

Aandeel leners t.o.v. de totale bevolking

Het werkelijk aantal gebruikers ligt iets hoger: man en vrouw gebruiken vaak één kaart, kleine kinderen nemen boeken mee op de kaart van een oudere broer of zus, krantenlezers worden niet ingeschreven, ...

Positief is de groei bij de jonge kinderen en bij de senioren. Groeimogelijkheden heeft de bibliotheek nog voldoende. Via campagnes die o.a. door de Vlaamse overheid ondersteund worden wensen de openbare bibliotheken het aantal afhakers te reduceren en zich meer te richten naar de 35-plussers die via hun kinderen terug in contact komen met het aanbod.

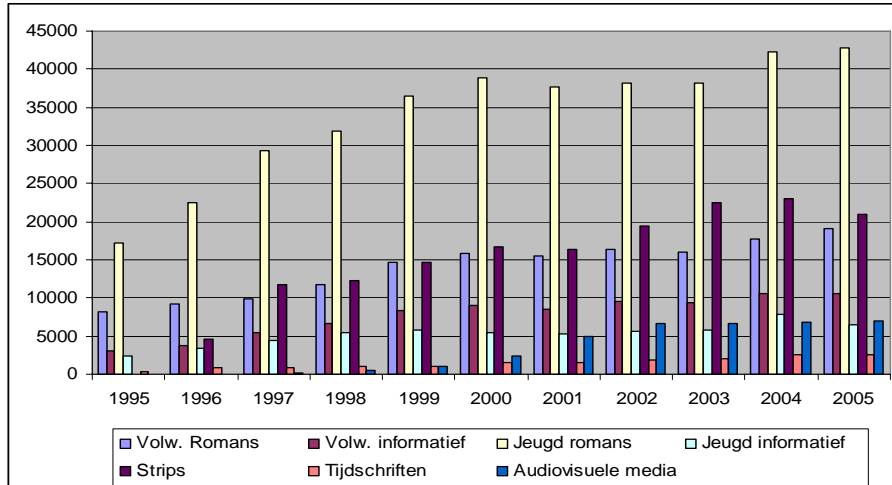
2.2.5 Uitleeningen en collectie : enkele cijfers en grafieken

(Vanwege problemen die de conversie, door de instap in het PBS, met zich meebracht is het cijfermateriaal hoofdzakelijk gebaseerd op de resultaten van 2005).

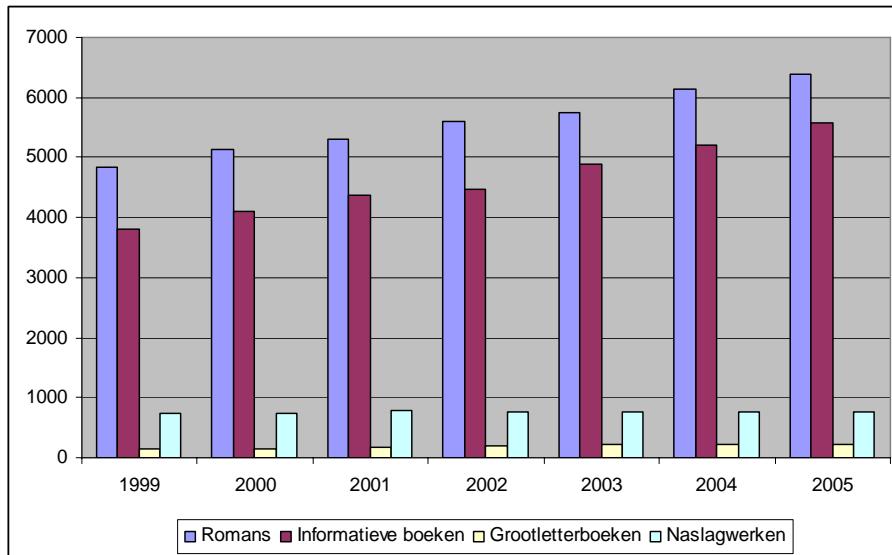
Evolutie van de collectie opgesplitst per collectieonderdeel

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
<i>Prentenboeken</i>	484	591	805	921	1040	1164	1315	1433	1535
<i>Voorleesboeken</i>	83	102	122	140	151	166	186	197	215
<i>Eerste lezers</i>	1209	1288	1416	1516	1675	1783	1815	1894	1815
<i>Romans 9+</i>	1126	1216	1354	1443	1561	1647	1765	1859	1933
<i>Romans 12+</i>	889	955	1028	1091	1152	1199	1260	1351	1407
<i>Romans 15+</i>	195	205	224	235	252	279	290	321	320
<i>Informatieve boeken -9</i>	162	180	222	239	247	261	293	328	344
<i>Informatieve boeken 9+</i>	821	1402	1096	1089	1141	1249	1319	1509	1529
<i>Strips</i>	833	1110	1250	1481	1648	1942	2012	2167	2314
<i>Romans voor volwassenen</i>	4365	4769	4827	5130	5298	5604	5740	6129	6390
<i>Grootletterboeken</i>	99	116	151	151	180	208	224	224	224
<i>Informatieve boeken</i>	3096	3249	3804	4104	4363	4479	4886	5198	5564
<i>Vreemde talen</i>	38	86	112	184	210	262	255	333	388
<i>Toneel</i>	48	48	51	51	51	52	55	56	56
<i>Poëzie</i>	112	128	145	156	158	182	202	227	240
<i>Naslagwerken</i>	657	800	725	749	775	822	844	796	811
<i>Video</i>	15	19	21	25	27	32	94	34	31
<i>Cd-rom's jeugd</i>	22	48	63	149	212				
<i>Cd-rom's -9</i>						136	168	162	163
<i>Cd-rom's 9+</i>						160	169	184	178
<i>Cd-rom's voor volwassenen</i>	30	50	132	140	176	212	223	229	222
<i>Cd's</i>	0	0	0	550	960	1519	1986	2491	2780
<i>Dvd's</i>									342
	14284	16362	17548	19544	21277	23358	25101	27122	28798

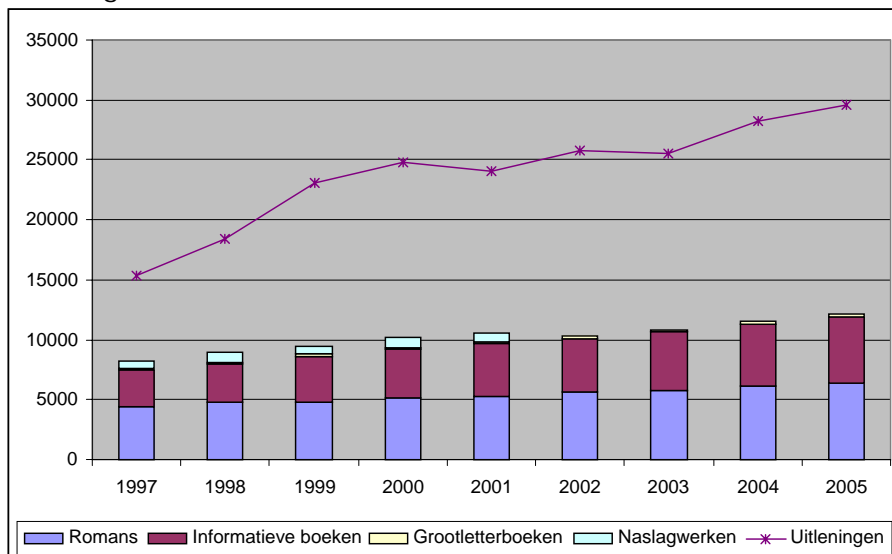
Uitlenen per collectieonderdeel

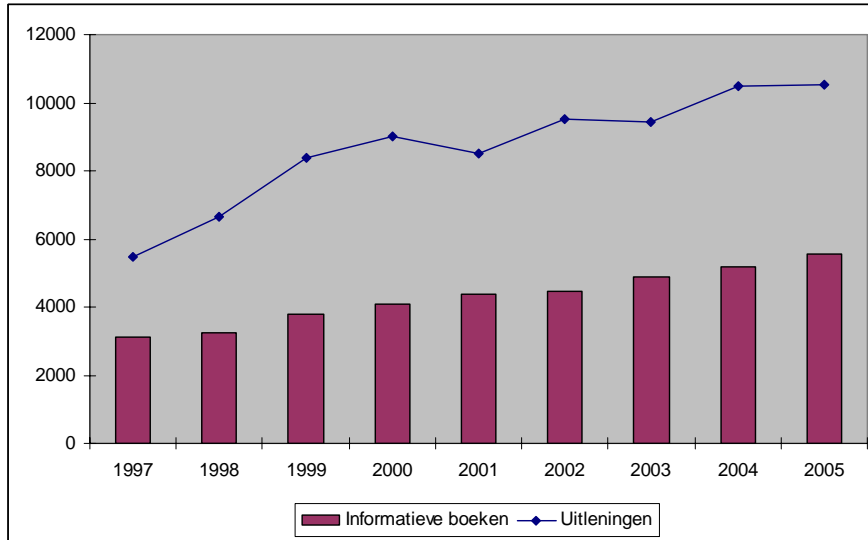
Samenstelling volwassencollectie

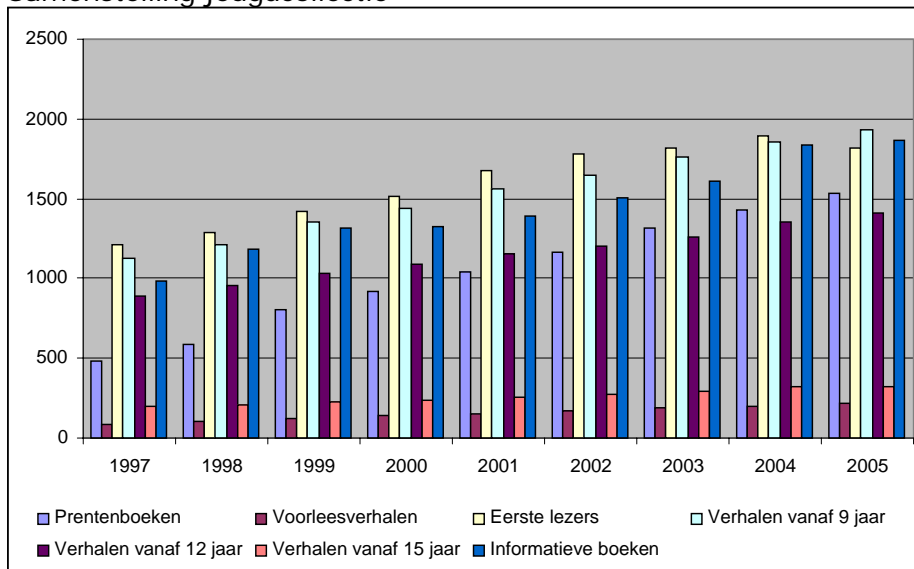
Uitlenen van de volwassencollectie

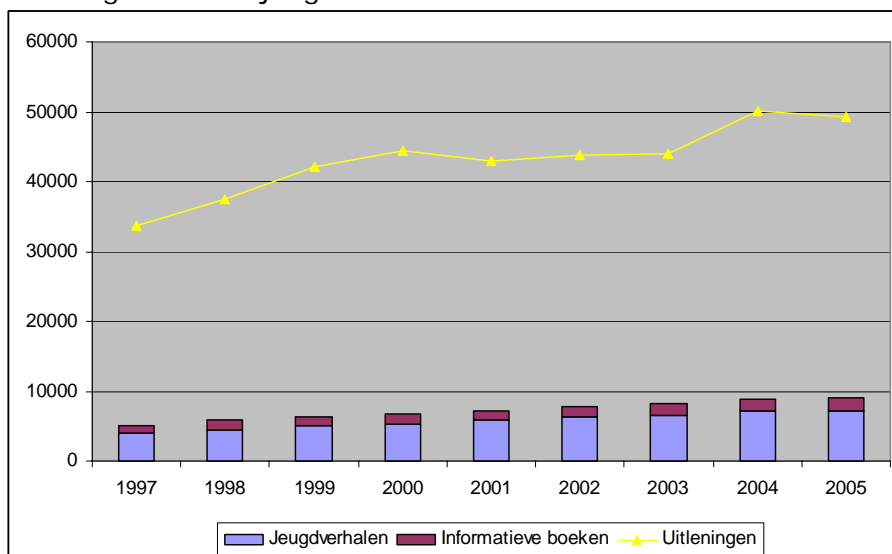
Uitleningen van de informatieve boeken binnen de volwassenafdeling

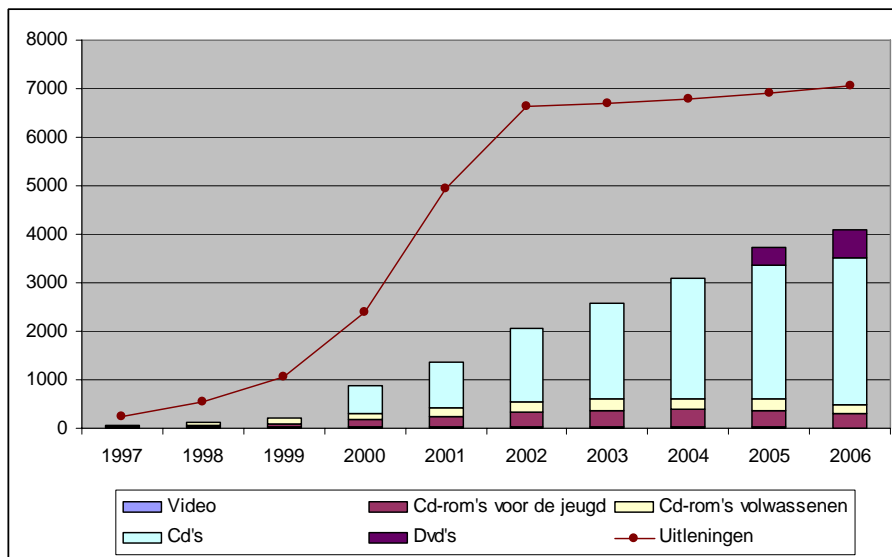
Samenstelling jeugdcollectie

Uitleningen van de jeugdcollectie

Uitleningen van de audiovisuele afdeling

2.2.6 Resultaten enquête :

De gebruikers zijn vrij tevreden over de werking van de bibliotheek. De antwoorden waren min of meer vergelijkbaar met deze in de enquête van 2001. Bepaalde diensten zijn echter minder bekend ondanks de promotie in de bibliotheek, via de pers,... Veel gebruikers weten nog niet dat ze materialen kunnen reserveren en zelf aankoopssuggesties doen. (zie bijlage 1 p. 22)

Te verwachten ontwikkelingen :

- Verdere digitalisering van de bibliotheek.
- Zelfuitleenbalies.
- RFID.
- Medewerkers worden informatiebemiddelaar.
- Schaalvergroting binnen de sector.
- Evolutie van aanbodgerichte naar vraaggerichte bibliotheek.
- Moderne ontsluiting van de collectie informatieve boeken voor volwassenen.
- Bibliotheek niet enkel informatieverstrekker maar ook vrijetijdswinkel.

3 SWOT-analyse

3.1 Infrastructuur

Sterktes

- Centraal gelegen;
- Vlot bereikbaar;
- Eenvoudige structuur, geen filialen of uitleenposten;
- Mooi, ruim, functioneel en polyvalent gebouw;
- Geïntegreerde opstelling;
- Polyvalent zaaltje voor uitbreidingsactiviteiten;
- Middengedeelte in de bibliotheek is een ideale ruimte om materialen in de kijker te stellen, tentoonstellingen te houden.

Zwaktes

- Onvoldoende meubilair om cd's, prentenboeken en strips op te bergen;
- De bibliotheek is voor bepaalde scholen te veraf gelegen;
- Rekken en stripbakken verplaatsen is niet eenvoudig;
- Bewegwijzering kan beter;
- Opstelling collectie speelt niet in op nieuwe trends (van aanbodgerichte naar vraaggerichte opstelling);
- Magazijn is te klein;
- Onvoldoende verlichting 's avonds.

Kansen

- Wisselcollecties aan de scholen die verderaf gelegen zijn;
- Duidelijke profilering als gemeentelijke *openbare* bibliotheek;
- Een gedeelte van het meubilair op wiertjes plaatsen;
- Bewegingslicht plaatsen.

Bedreigingen

- Aanwezigheid van een bibliotheek met een heel ruim aanbod op amper 4 km;
- Onvoldoende middelen om bibliotheek aan moderne visie aan te passen.

3.2 Personeel

Sterktes

- Gemotiveerd personeel;
- Personeel volgt op geregelde tijdstippen bijscholingen;
- Teamwork;
- Dragen verantwoordelijkheid voor bepaalde onderdelen van de bibliotheekwerking;
- Maandelijks overleg met opvolging;
- Mogelijkheid om vrijwilligers in te schakelen.

Zwaktes

- Statuut van bepaalde personeelsleden;
- Verhouding A/B-niveau t.o.v. C/D-niveau is niet in orde met het decreet;
- De bibliotheeksector verandert in een snel tempo en het personeel kan niet altijd die evoluties volgen;

- Onveiligheidsgevoel tijdens de uitleen in de wintermaanden (tussen 17.30 u en 19.00 u is de medewerker meestal alleen in de bibliotheek);
- Opleidingsniveau.

Kansen

- Bibliotheekmedewerkers krijgen grotere verantwoordelijkheid t.a.v. de hun toegewezen taken;
- Bibliotheekmedewerkers specialiseren zich binnen de bibliotheek;
- Bibliotheekmedewerkers krijgen opleidingen om hun deskundigheid te bevorderen.

Bedreigingen

- Niet iedereen kan grotere verantwoordelijkheid aan;
- Wie wel meer verantwoordelijkheid op zich neemt wordt niet aangepast vergoed;
- Vrijwilligers vallen weg;
- Stijgende werkdruk zorgt voor grotere foutenmarges.

3.3 Collecties

Sterktes

- Diversiteit aan materialen en nieuwe media;
- Korte periode tussen voorstel tot aankoop en ter beschikkingstelling;
- Streekbibliotheek samengesteld uit een gedeelte van het archief van de heemkundige kring en eigen aanwinsten;
- Inspraak leners bij collectievorming;
- IBL;
- Thematische standjes en keuzelijsten met aanraders;
- Actuele collectie;
- Online collectie.

Zwaktes

- Weinig afspraken met de provinciale of Vlaamse overheid i.v.m. afvoerbeleid;
- Aanbodgerichte i.p.v. vraaggerichte opstelling;
- Geen afspraken i.v.m. collectievorming met de naburige gemeenten;
- Tekort aan presentatiemateriaal;
- Kopieën van de geboorte-, huwelijks- en overlijdensregisters liggen niet ter inzage in de bibliotheek wat door de stamboomonderzoekers als een tekort beschouwd wordt, gezien de ruime openingsuren van de bibliotheek.

Kansen

- Vraaggerichte opstelling van de romans voor volwassenen en de informatieve boeken (volgens ZIZO voor volwassenen);
- Opbouwen aantrekkelijk aanbod voor jong en oud;
- Samenwerkingsverbanden opzetten met andere bibliotheken voor het onderling uitwisselen van materialen.

Bedreigingen

- Ontbreken financiële middelen;
- Tijdsgebrek.

3.4 Onthaal en dienstverlening

Sterktes

- Klantvriendelijke openingsuren;
- Mogelijkheid om klassikaal uit te lenen buiten de openingsuren;
- Mogelijkheid om zelf boeken te reserveren en te verlengen;
- Mogelijkheid om boeken te lenen uit andere bibliotheken;
- Vriendelijk en behulpzaam personeel (blijkt uit een enquête);
- Dienstverlening wordt kenbaar gemaakt in de bibliotheek en via de website.

Zwaktes

- Ontbreken van een goede infobrochure;
- Bepaalde diensten kent de gebruiker niet of onvoldoende;
- Klachtenbehandeling staat niet op punt;
- Informatieverstrekking is niet altijd doeltreffend;
- Deskundigheid van medewerkers;
- Uitleenprocedures zijn tijdsintensief waardoor er weinig tijd overblijft voor de kerntaken zoals begeleiding en informatieverstrekking.

Kansen

- Zelfuitleenbalies en RFID;
- De lener kan zelf zijn boeken kan reserveren en verlengen;
- Betere dienstverlening;
- Deskundigheidsbevordering;
- Andere aanpak klachtenopvolging;
- Onthaalbrochure;
- Meer aandacht besteden aan informatiebemiddeling op de personeelsvergaderingen.

Bedreigingen

- Financiële middelen;
- Zijn leners en personeel klaar voor nieuwe vorm van dienstverlening ?
- Administratieve rompslomp die registratie van klachten en informatiebemiddeling met zich meebrengt.

3.5 Automatisering

Sterktes

- Ervaring in PC-gebruik;
- Aansluiting op het gemeentelijk en provinciaal netwerk;
- Lid van werkgroep "Implementatie en ontwikkeling" in kader van Winob, Provinciale catalogus en PBS;
- Instappen in PBS.

Zwaktes

- Support laat op zich wachten;
- Huidig inlogstelsel zorgt voor vertraging indien een medewerker wenst bij te springen aan de balie;
- Nieuwe vubisversie.

Kansen

- Support voor Vubis en PBS gebeurt door de provincie;
- Het e-loket van de provincie.

Bedreigingen

- Bibliotheek als onderdeel van een groot netwerk;
- De mate waarin de bibliotheek zal ondersteund worden door de provincie (personeelstekort);
- Beheersbaarheid;
- Toenemende techniciteit waardoor voor vele zaken op een specialist moet beroep gedaan worden.

3.6 Samenwerkingverbanden

Sterktes

- Goede samenwerking met vele socio-culturele organisaties, die vaak resulteren in lezingen, tentoonstellingen,...;
- Goede samenwerking met het onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs;
- Goede samenwerking met de cultuurraad;
- Goede samenwerking met andere bibliotheken uit de ruime regio;
- Samenwerkingsverband met bibliotheken uit de regio;
- Goede samenwerking met andere gemeentelijke diensten.

Zwaktes

- Geen samenwerking met de seniorenraad;
- Samenwerkingsverband met de bibliotheken uit de regio staat nog maar in de kinderschoenen;
- Belangrijke informatie van andere gemeentelijke diensten wordt niet altijd grondig doorgespeeld waardoor het personeel tekort schiet in haar taak van informatiebemiddelaar.

Kansen

- Betere samenwerking met de seniorenraad;
- Mogelijkheid tot samenwerking met een lokaal dienstencentrum;
- Samenwerkingsverband met de bibliotheken uit de regio in een stevigere vorm gieten;
- Belangrijke informatie wordt systematisch via mail aan het personeel doorgegeven.

Bedreigingen

- Tijdsgebrek;
- Collega's, organisaties,... etc zien het nut niet in om samen te werken.

3.7 Uitbreidingsactiviteiten, doelgroepenwerking en promotie

Sterktes

- Uitgebreid aanbod uitbreidingsactiviteiten voor jong en oud;
- Geregeld worden lezingen, tentoonstellingen,...e.a. georganiseerd i.s.m. de plaatselijke verenigingen om op die manier andere doelgroepen te bereiken;
- Bibliotheek is gekend als een van de culturele instellingen;
- Ongeveer 30% van de bevolking is lid van de bibliotheek;
- Doelgroepenwerking : jeugd, senioren en laaggeschoolden;
- Bij de collectievorming wordt rekening gehouden met de diverse doelgroepen;
- Promotie van activiteiten en de dienstverlening via website, infoblad en pers.

Zwaktes

- Ongeveer 70% procent van de bevolking is geen lid van de bibliotheek;
- Bepaalde doelgroepen zoals laaggeschoolden, de senioren, de sociaal-zwakkeren worden moeilijk bereikt;
- Promotie via website en pers wordt soms vergeten;
- Polyvalente zaal vaak te klein voor succesvolle lezingen. Bij uitwijken naar de bibliotheek, wat de meeste mensen een zeer aangename plaats vinden, vormt het verschuiven van de stripbakken en de rekken een probleem;
- De dienstverlening en de collectie is te weinig gekend;
- Geen meting van het werkelijk aantal bezoekers.

Kansen

- De senioren via samenwerkingsverbanden met seniorenverenigingen en aangepaste opleidingen naar de bibliotheek lokken;
- Blijvende aandacht besteden aan de promotie van de dienstverlening en collectie;
- Seniorenverenigingen uitnodigen voor een bibliotheekbezoek;
- Via samenwerking met het Sociaal Huis de laaggeschoolden, migranten, en sociaal zwakkeren uitnodigen;
- Een gedeelte van het meubilair voorzien van wielen;
- Opvolgingsfiche maken die van toepassing is bij iedere activiteit zodat het een automatisme wordt dat activiteiten ruim bekend gemaakt worden;
- Promotie van de bibliotheek met acties gesteund door de provincie en Vlaamse overheid.

Bedreigingen

- Ontbreken van personeel, tijd en kennis om te investeren in gerichte doelgroepen werking;
- Onvoldoende financiële middelen;
- Concurrentie andere vrijetijdsbestedingen;

4 Algemene conclusies

4.1 Infrastructuur en ligging

De bibliotheek ondervindt enige concurrentie van een goed draaiende bibliotheek te Izegem, op amper drie kilometer van het centrum van Ingelmunster. Om die reden is het belangrijk om in eerste instantie een collectie uit te bouwen voor de minder mobiele gebruikers, zoals de kinderen, jongeren en senioren.

Vanwege de groei van de collectie en de uitbouw van de AVM-afdeling, de aanwezigheid van een archief begint de beschikbare ruimte te klein te worden waardoor rekken dichter bij elkaar geplaatst worden, wat de zichtbaarheid en toegankelijkheid vermindert. Door nieuwe ontwikkelingen op vlak aanbodgerichte bibliotheek, door de vraag naar een jeugd- en seniorenhoek, dringt een volledige herschikking van de materialen zich op die een bijkomende investering op vlak van meubilair en toebehoren vergt.

4.2 Personeel

De gebruiker kan beroep doen op een gemotiveerd en hecht team. De opdrachten van de bibliotheek zijn veel ruimer en voor een deel ook technischer geworden. Het is een uitdaging voor het personeel om deze evoluties te erkennen en de nodige bijscholingen te volgen om blijvend deel te kunnen nemen aan de uitdagingen voor de toekomst.

4.3 Dienstverlening

Met 26 u per week is de bibliotheek in voldoende mate beschikbaar voor het publiek. Niettemin werd vanuit de werkgroepen van het Lokaal Sociaal Beleidsplan als vanuit de bibliotheekgebruikers gevraagd om de bibliotheek meer open te stellen voor het publiek. De senioren wensen vooral dat de bibliotheek iedere morgen open is, terwijl jongeren en hun ouders de bibliotheek op woensdagnamiddag liever een uurtje vroeger zien opengaan. I.s.m. de beheerraad en het college zal een grondige analyse van de openingsuren gebeuren en nagegaan worden wat hierop een antwoord kan zijn, rekening houdend met het feit dat de personeelsformatie niet gewijzigd wordt.

Sinds de instap in het provinciaal bibliotheekstelsel is de bibliotheek door het aanbieden van online-diensten voor iedereen met een internetverbinding 24 op 24 u bereikbaar. Met de verdere uitbouw van het PBS zal deze dienstverlening verder uitgebouwd worden, door o.a. de online raadpleging van databanken aan te bieden.

Bepaalde diensten zoals het online reserveren, de mogelijkheid om een aankoopsuggestie te doen,...zijn echter nog steeds niet goed gekend. Promotie blijft een belangrijk element bij de verdere uitbouw van de bibliotheekwerking.

In kader van de ontwikkelingen waarmee de bibliotheek geconfronteerd wordt is een dringende doorlichting van het gebruikersreglement zeker noodzakelijk.

Om de dienstverlening te verbeteren is noodzakelijk om de klachtenopvolging op punt te zetten.

4.4 Leners, collectie en uitleningen

Ongeveer 25% van de bevolking is officieel lid van de bibliotheek. Het werkelijk aantal gebruikers zal rond 30% schommelen, immers kleine kinderen worden niet geregistreerd en vaak gebruiken man en vrouw dezelfde kaart. Lagere schoolkinderen zijn door de klassikale uitleningen bijna allemaal lid van de bibliotheek. Groeikansen zijn nog

mogelijk bij de volwassenen. Door gerichte acties de voorbije jaren steeg het aandeel van de senioren. Twintigers haken af omdat ze elders studeren, andere vrijetijdsbestedingen hebben, verhuizen,.. Een belangrijke doelgroep zijn de dertigers en veertigers, want het is net deze groep die met hun kinderen naar de bibliotheek komen. Met een nieuw imago (de bibliotheek van A tot Z) hoopt de sector deze mensen te overtuigen dat een bezoek aan de bibliotheek meer dan de moeite waard is. Uit onderzoek blijkt dat de sociaalzakkere de bibliotheek nauwelijks bezoekt. Met de steun van het Sociaal Huis probeert de bibliotheek ook voor die groep haar werking uit te bouwen.

Op geregelde tijdstippen wordt de volledige collectie onder de loep genomen en bijgestuurd door een actief aankoop en afvoerbeleid.

Met iets minder dan 110.000 uitleningen per jaar heeft de bibliotheek zijn top bereikt. De gebruikers komen vooral voor romans. Bij de volwassenen blijven, ondanks het internettijdperk, de uitleningen van informatieve boeken hoog scoren. De jeugdcollectie is een succesverhaal. Er zijn in verhouding minder boeken nodig om meer uitleningen te realiseren. Investeren in een uitgebreide jeugdcollectie moet een prioriteit blijven. Binnen de AVM-afdeling is de interesse voor de cd-roms snel aan het dalen. Het aanbod dvd's wordt dan weer zeer gewaardeerd. Verdere groei van het aanbod zal infrastructuurproblemen met zich meebrengen. De collectie moet actueel blijven met een voldoende aanbod voor iedere lezer. Geregeld wieden zal meer dan noodzakelijk zijn.

4.5 Samenwerking

Een bibliotheek is geen ijzeren toren waarbinnen een werking wordt uitgebouwd. Integendeel, de bibliotheek staat midden in de gemeenschap en zal de dienstverlening uitbouwen in functie van wat leeft binnen deze gemeenschap. Als belangrijke speler op vlak van informatiebemiddeling en cultuurverspreiding is samenwerking met diverse organisaties en instellingen zeer belangrijk. Er bestaat reeds een goede samenwerking met de verschillende gemeentelijke diensten, de scholen en een aantal socio-culturele verenigingen. De bibliotheek tracht zoveel mogelijk deze samenwerkingsinitiatieven te bestendigen en nieuwe uit te bouwen. Omdat schaalvergroting een positieve bijdrage kan leveren op zowel het inhoudelijke als organisatorische vlak, is de bibliotheek in 2007 toegetreden tot het samenwerkingsverband Broere. Als medebeheerder en bewaarder van het lokale erfgoed is tevens voor haar een belangrijke rol weggelegd binnen het erfgoedconvenant Terf.

5 Doelstellingen :

Collectie :

De collectie is en blijft het belangrijkste element van de dienstverlening aan het publiek. Het aanbod van de traditionele, vooral gedrukte werken is het overwegend onderdeel van het aanbod, niettemin mag de elektronische media (cd's, dvd's) niet uit het oog verloren worden. Bovendien is het de opdracht van de bibliotheek om een virtuele collectie uit te bouwen die de gebruikers zowel toegang biedt tot de kosteloze databanken als deze met een betalende licentie.

De collectie moet zodanig uitgebouwd worden dat iedere burger op zijn vragen naar informatie, ontspanning en zelfontplooiing een antwoord krijgt. Ze ondersteunt en bevordert het levenslang leren.

Digitale bibliotheek :

De bibliotheek is 24 op 24 u bereikbaar voor al wie over een toegang tot internet beschikt.

Dienstverlening

De bibliotheek is bij uitstek een klantgerichte dienst. Haar werkprocessen, haar diensten en haar collectie zijn hierop direct of indirect gericht.

De bibliotheek wil een kwaliteitsvolle dienstverlening verzekeren die zo drempelloos mogelijk is voor alle inwoners van haar werkgebied. Ze is een open huis voor iedereen en wenst met haar activiteiten deze ontmoetingsfunctie verder uit te bouwen.

Bovendien wenst ze de kwaliteit van haar dienstverlening te verhogen door meer diensten via de digitale weg aan te bieden.

Werken met doelgroepen

Kinderen en jongeren zijn en blijven de belangrijkste doelgroep maar tevens wenst de bibliotheek met haar aanbod en dienstverlening speciale aandacht besteden aan bepaalde bevolkingsgroepen zoals minder-mobielen, de zieken, de lager geschoolden, de senioren,...

Professionalisering

De bibliotheek wordt op een efficiënte en effectieve wijze georganiseerd en hanteert professionele normen voor haar dienstverlening.

Samenwerking

Om haar bereik te verbreden, haar dienstverlening te verbeteren en te promoten, haar collectie beter af te stemmen op de noden, is de samenwerking met de diverse socio-culturele verenigingen, met de bibliotheken, met de verschillende diensten in de gemeente en externe instanties een blijvend aandachtspunt.

Cultuurparticipatie

Als laagdrempelige culturele instelling is de bibliotheek een belangrijke toegangspoort om de mensen in contact te brengen met cultuur. Ze is bovendien een centraal punt waar informatie kan ingewonnen worden over het culturele aanbod, zowel lokaal als regionaal. Ze is tevens een belangrijke speler op vlak van het beheer en ontsluiting van lokaal erfgoed.

6 Ondersteuning van de bibliotheek

6.1 Door de gemeente

De gemeente engageert zich om de doelstellingen van het beleidsplan te realiseren.

De gemeente garandeert dat de bibliotheek optimaal kan blijven werken en dat het huidige budget behouden blijft, mits er zich geen uitzonderlijke omstandigheden voordoen:

<u>Budget 2007 :</u>	
Personeel	178.842 euro
Werkingskosten	72.150 euro
Investeringen	6.400 euro

Anderzijds rekent ze erop dat de Vlaamse Overheid de beloofde subsidies zoals omschreven in het decreet verder uitbetaalt.

De gemeente waakt erover dat er voldoende budget voorzien wordt voor het aankopen van boeken, tijdschriften, AVM-materialen en abonnementen op online-databanken zodat de collectie steeds actueel blijft en inspeelt op de nieuwe tendensen en evoluties.

De gemeente zal de computers ouder dan vijf jaar vervangen zodat de informatica-infrastructuur up-to-date blijft. Ze zal de evoluties binnen het provinciaal bibliotheekstelsel, de ontwikkeling van RFID en de zelfuitleenbalies nauwgezet opvolgen en zich verder engageren afhankelijk van haar financiële draagkracht.

De gemeente behoudt de huidige personeelsformatie en maakt middelen vrij om het personeel de nodige vormingen te laten volgen zodat ze gemotiveerd en met de noodzakelijke bagage de uitdagingen binnen de sector kunnen waarmaken.

Een gedetailleerd financieel overzicht van het engagement werd opgenomen in het gemeentelijk meerjarenplan.

6.2 Bovenlokaal :

VCOB : Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken

Het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken is het culturele steunpunt voor alle openbare bibliotheken in Vlaanderen. Het werd opgericht in 2000 en is gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid. Het VCOB realiseert projecten voor meer dan 300 Vlaamse openbare bibliotheken. In opdracht van de Vlaamse overheid ondersteunt het VCOB de verdere uitbouw en de werking van een kwaliteitsvol netwerk van openbare bibliotheken in Vlaanderen.

Het VCOB wordt hervormd en opgenomen in Cultuur Lokaal. De toekomst zal uitwijzen welke gevolgen deze nieuwe structuur zal hebben op vlak van de ondersteuning van het bibliotheekwezen.

WINOB : de provincie ondersteunt de bibliotheek met onderstaande projecten en taken: uitbouwen van de provinciale catalogus en het provinciaal Bibliotheekstelsel (PBS), organiseren van vormingen, promotionele ondersteuning van bibliotheekactiviteiten, opzetten van tentoonstellings- en lezingencircuits, coördineren en begeleiden van samenwerkingsverbanden,...

Stichting Lezen :

Stichting Lezen is de organisatie die leesbevorderingsprojecten, zoals Kinder- en Jeugdjury, gedichtendag, jeugdboekenweek,... coördineert, ondersteunt en promoot. Ze behandelt o.a. ook de subsidies voor de auteurslezingen

Intergemeentelijke samenwerking Broere

Het samenwerkingsverband tussen de bibliotheken in het omliggende is nog volop in ontwikkeling. De bibliotheken worden geconfronteerd met een groeiende en nauwelijks beheersbare informatiestroom, een toenemende techniciteit, een uitgebreid aanbod aan materialen waarvan de nieuwkomers zoals e-books, online-databanken een zeer typische kennis vereisen waarvoor niet altijd voldoende tijd kan vrijgemaakt worden.

Om deze uitdagingen aan te kunnen is samenwerking met collega's noodzakelijk wil men in de toekomst een kwaliteitsvolle en hedendaagse dienstverlening blijven verzekeren.

7 Beschrijving van het participatieproces

De gemeente Ingelmunster is voorlopig niet ingestapt in het cultuurdecreet waardoor de bibliotheek een eigen bibliotheekbeleidsplan moet opmaken. Het opstellen van een beleidsplan is geen echter geen eenmansactie, daarom werd een hele groep mensen aangesproken om mee te helpen bij het tot stand komen van dit document.

Het personeel :

Op geregelde tijdstippen wordt met het personeel rond de tafel gezeten om de bibliotheekwerking te evalueren. Zo werd ook een vergadering rond het beleidsplan gehouden waarop de medewerkers hun prioriteiten en wensen voor de komende jaren konden vooropschuiven. Een belangrijke vaststelling is dat de bibliotheek op vlak van de opgelegde beleidsdomeinen en –aspecten op goede weg is. De bibliotheek probeert zoveel mogelijk culturele activiteiten te ondersteunen of te promoten, het levenslang leren wordt bevorderd d.m.v. diverse cursussen en een aangepaste collectie. Uitbreidingsactiviteiten en klantvriendelijke openingsuren scheppen een voorwaarde om de bieb te laten uitgroeien tot een belangrijke ontmoetingsplaats. Niettemin moet de bibliotheek blijvend aandacht besteden aan de promotie van haar werking en haar dienstverlening.

De beheerraad :

Het beleidsplan werd in samenspraak met de leden van de beheerraad opgesteld en tevens door hen goedgekeurd.

Verenigingsleven :

In tegenstelling met de opmaak van het vorig beleidsplan werd het verenigingsleven niet uitgenodigd op een voorbereidende vergadering. In uitvoering van het vorig beleidsplan blijkt dat de verenigingen duidelijk weten waarvoor ze in de bibliotheek terecht kunnen en werden als gevolg daarvan diverse activiteiten samen met hen georganiseerd. Er werd ook rekening gehouden met hun wensen zoals o.a. de aanpassing van de openingsuren n.a.v. het bezoek van een aantal seniorenverenigingen. De bibliotheek onderhoudt nauwe contacten met de cultuurdienst, de jeugddienst en het domein erfgoed en heeft daardoor een heel goed beeld van wat leeft binnen deze diverse sectoren. De bibliothecaris heeft bovendien kunnen realiseren dat verenigingen die activiteiten plannen in de bibliotheek een beroep kunnen doen op het cultuurfonds.

Het beleid

In kader van het meerjarenplan werden diverse voorbereidende vergaderingen gehouden met de schepenen van Cultuur en de leden van het college. Enkele bibliotheekmedewerkers waren actief betrokken bij het opstellen van het Lokaal Sociaal Beleidsplan, waarbij een aantal bekommernissen zoals de uitbouw van een infopunt en de uitbreiding van de openingsuren meegenomen worden in de actieplannen.

Gebruikersonderzoek

Tijdens de zomermaanden werd een enquête verspreid bij de bibliotheekbezoekers. Om een evolutie te kunnen vaststellen werd grotendeels dezelfde enquête van 2001 gebruikt. Iets meer dan 500 enquêtes werden uitgedeeld waarvan 190 ingevuld teruggebracht werden.

Onderwijs

De bibliotheek heeft een goede samenwerking met het onderwijs uitgebouwd. Op regelmatige tijdstippen wordt rond de tafel gezeten om de dienstverlening aan de scholen af te toetsen en verder uit te breiden. Het huidig aanbod is reeds vrij ruim en wordt door alle scholen gesmaakt : wisselcollecties, auteurlezingen, klassikale uitleningen, introductie- en instructiebezoeken, tentoonstellingen, klas in de bieb,...

8 Bijlagen

Bijlage 1 : Verwerking enquêtes

Aantal uitgedeelde formulieren : 525

Aantal ingevulde formulieren : 190

De gebruikers zijn algemeen heel tevreden over de werking van de bibliotheek.
Hieronder een samenvatting van de belangrijkste opmerkingen :

Openingsuren:

Op woensdag zou de bibliotheek een uur vroeger moeten openen (14.00 u i.p.v. 15.00 u)

Aanbod:

De meeste mensen komen boeken ontlenen en zijn tevreden over het aanbod. De opmerkingen i.v.m. het aanbod binnen bepaalde onderwerpen worden meegenomen in het aankoopbeleid. Bepaalde opmerkingen zijn niet terecht. Soms kunnen we niet tegemoet komen aan de vragen (vb. Franstalige krant) omdat deze niet passen in het collectiebeleid van een kleine openbare bibliotheek.

Uitleenvoorwaarden:

De gebruikers zijn tevreden met het aantal bibliotheekmaterialen die per pas kunnen meegenomen worden. Wellicht moeten we overwegen om het aantal strips niet langer te beperken. De uitleentermijn van 3 weken wordt door 30% van gebruikers als te kort beschouwd.

Dienstverlening:

Een aantal diensten zijn te weinig bekend: vb. ongeveer de helft van de bezoekers weet niet dat ze zelf kunnen voorstellen om een boek aan te kopen. Via bordjes in de bibliotheek en nogmaals via 't Ingeling zullen we proberen deze diensten beter bekend te maken.

Infrastructuur:

Belangrijkste opmerking is te weinig parkeergelegenheid.

De bedoeling is om bij de aanpassing van het dienstreglement de belangrijkste opmerkingen mee te nemen in het overleg.

Bijlage 2 : Samenstelling van de beheerraad

Gebruikers :

Dominique Beernaert, Claudine D'Heygers, Christiane Bossuyt, Sabine Defour, Jocelyne Dierickx-Visschers, Trees Lievrouw, Katrijn Neyrinck, Ingrid Poulain, Reinhilde Vandorpe.

Politieke vertegenwoordigers:

Dorine Behaeghe (De Brug), Ann De Frene (CD&V), Dirk Debaere (De Brug), Donald Debrabandere (De Brug), Raf Heyerick (CD&V), Lionel Vandemoortele (CD&V), Joost Vanhauwaert (CD&V).

Ambtshalve lid (niet-stemgerechtigd)

Trees Lapeere, schepen van Cultuur
Lieve De Doncker, bibliothecaris

Voorzitter: Claudine D'Heygers
Ondervoorzitter : Trees Lievrouw
Secretaris : Lieve De Doncker

Bijlage 3 : Het advies van het beheersorgaan inzake het bibliotheekbeleidsplan

PROVINCIE

WEST-VLAANDEREN

GEMEENTE

INGELMUNSTER

Openbare bibliotheek
Schoolstraat 35

bibliotheek@ingelmunster.be

UITTREKSEL van de vergadering van het beheersorgaan

3 december 2007

Aanwezig : Dominique Beernaert, , Dorine Behaeghe, , Christiane Bossuyt ,
Dirk Debaere, Donald Debrabandere, , Ann De Fréne, Claudine
D'Heygers, Trees Lapeere, Trees Lievrouw, Katrijn Neyrinck,
Ingrid Poulain, Reinhilde Vandorpe, Lieve De Doncker

Verontschuldigd: Jocelyne Dierickx-Visschers, Sabine Defour, Raf Heyerick ,
Joost Vanhauwaert, Lionel Vandemoortele

=====

PUNT 2 :Goedkeuring beleidsplan 2008-2013

De leden van het beheersorgaan keuren het beleidsplan 2008-2013 van de plaatselijke openbare bibliotheek goed.

Namens de beheerraad,

De secretaris,

Lieve De Doncker

De voorzitter,

Claudine D'Heygers